

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519203525
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3519203525.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov senátu JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, proti žalovanej M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. S. nad I., N. XXXX/X, o zaplatenie 5 082,72 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 8Csp/64/2019 - 83 zo dňa 11. novembra 2020 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti II. m e n í tak, že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 593,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 593,68 eur od 28.04.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti III. o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %.
- III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 489,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4 489,04 eur od 28.04.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku súd žalobu zamietol. Výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 76,60 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 5 082,72 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.04.2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav. Dňa 15.08.2016 uzatvorili právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 7168396/7580501332, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v sume 5 000,- eur. Splátka bola dojednaná vo výške 127,74 eur, celková suma pôžičky bola 7 664,40 eur, celkové náklady spotrebiteľa 2 664,40 eur. Počet splátok bol 60, termín konečnej splatnosti bol 20.08.2021. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19,90 %, RPMN bola vo výške 19,90 %, priemerná hodnota RPMN bola vo výške 16,57 %. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Žalovaná pôžičku riadne nesplácala, na čo ju právny predchodca žalobcu upozornil listom zo dňa 26.02.2017. Súčasne ju vyzval k úhrade dlžných splátok vo výške 383,22 eur a upozornil ju tiež na to, že ak do 05.04.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2016, bude oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko žalovaná dlžné splátky v určenej lehote riadne a včas neuhradila, právny predchodca žalobcu predmetný úver zosplatiť na základe Oznámenia o okamžitej splatnosti úveru. Uznesením

č. k. 8Csp/64/2019-63 zo dňa 06.07.2020 súd pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., vstúpil ako žalobca spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. Právne vec súd posúdil podľa § 39, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; § 3 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.; § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch). Súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 15.08.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička v sume 5 000,- eur. Splátka bola dojednaná vo výške 127,74 eur, celková suma pôžičky bola 7 664,40 eur, celkové náklady spotrebiteľa 2 664,40 eur. Počet splátok bol 60, termín konečnej splatnosti bol 20.08.2021. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19,90 %, RPMN bola vo výške 19,90 %, priemerná hodnota RPMN bola vo výške 16,57 %. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky pôžičky poskytovanej spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. Z predloženej Zmluvy mal súd za to, že sa jedná o formulárovú zmluvu vopred pripravenú právnym predchodcom žalobcu, ktorej obsah pred jej uzavretím žalovaná nemala možnosť reálne ovplyvniť. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať režim spotrebiteľských zmlúv, a tak podlieha kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok a z hľadiska iných ustanovení na ochranu spotrebiteľa. Súd dospel k záveru, že dohodnuté úroky z úveru sú v hrubom rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podľa zverejnených priemerných úrokových sadzieb na webovom sídle Národnej banky Slovenska poskytnutých pre spotrebiteľské úvery v rozhodujúcom období (t. j. ku dňu 15.08.2016, kedy bola uzavretá zmluva) v kategórii nové úvery pre domácnosti, pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov činila úroková sadzba hodnotu 7,89 % ročne. V zmluve bola dohodnutá ročná úroková sadzba 19,90 %, čo je zjavne v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na to sa v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý úver pokladá za bezúročný a bez poplatkov, pretože odporuje dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku. Dobré mravy patria medzi všeobecné uznávané zásady konania, na ktoré je povinný súd zo svojej úradnej moci prihliadať, či tieto boli v jednotlivých právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania dodržané a pokiaľ tomu tak nie je, zabrániť aby slabšia zmluvná strana - v tomto prípade spotrebiteľ, bola pred takýmito praktikami zo strany veriteľov ochránená. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Úroková miera dohodnutá medzi stranami konania prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko v čase poskytnutia úveru priemerná výška úroku za novoposkytnuté spotrebiteľské úvery činila výšku 7,89 % a dohodnutá úroková miera medzi stranami konania činila výšku 19,90 %, čo je niekoľkonásobok obvyklej úrokovej miery poskytovanej finančnými inštitúciami v rozhodujúcom období. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať a tým poskytnuté úvery aj revolvingy sú z uvedeného dôvodu bezúročné a bez poplatkov. Žalobcovi ako právnenému nástupcovi veriteľa preto vzniklo právo iba na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanej. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej sumu 5 000,- eur, z ktorej mu žalovaná vrátila sumu 510,96 eur. Súd preto môže žalovanú zaviazat' k zaplateniu zostávajúcej sumy 4 489,04 eur vrátane príslušenstva. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalobca v konaní preukázal, že žalovanú vyzýval na zaplatenie všetkých splátok jednorazovo výzvou, ktorú sa nepodarilo doručiť, na doručení je vyznačený dátum 06.03.2017. V tejto žiadal zaplatenie celej sumy do 05.04.2017, inak bude oprávnený úver zosplatiť. Dňom 28.04.2017 bola žalovaná už v omeškaní a je povinná platiť aj úroky z omeškania. Súd preto žalovanú zaviazal aj k zaplateniu úroku z omeškania vo výške 5 % ročne. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, z uplatnenej istiny 5 082,72 eur mu súd priznal sumu 4 489,04 eur, čo predstavuje úspech žalobcu v rozsahu 88,30 %, a v časti o zaplatenie sumy 593,68 eur súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovanej v rozsahu 11,70 %. Vzhľadom na uvedené tak súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 76,60 %.

2. Proti zamietajúcej výrokovej časti II. a výrokovej časti III. o náhrade trov konania tohto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, že dojednaná odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo forme zmluvne dojednaného úroku je

neprimeraná a v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 19,90 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy Ministerstvom financií SR v súlade s ust. § 21 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2016 so stavom ku dňu 30.6.2016 predstavovala 12,52 %. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa zákona (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1a ods. 1 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z.) predstavovala 25,04 %, t. j. dvojnásobok priemernej RPMN 12,52 % tak, ako je uvedená v zmluve. Súdna prax zaujala názor, že postup súdu podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, napr. v prípade šikanózneho výkonu práva účastníkom zmluvného vzťahu. Korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t. j. navýšenie úveru, ktoré je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento faktor je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 19,90 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. platného a účinného od 01.09.2014. Dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 19,90 % nepresahuje dvojnásobok priemernej výšky RPMN zverejnenej MFSR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2016 so stavom ku dňu 30.06.2016 vo výške 12,52 % pre obdobné úvery. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi. Žalobca navrhol, aby odvolací súd na základe ustanovenia § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 593,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % p. a. zo sumy 593,68 eur od 28.04.2017 do zaplatenia, a to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

5. Odvolaním bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej výrokovej časti II. a v súvisiacom výroku III. o náhrade trov konania. Vo zvyšnej výrokovej časti I. rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadnutý nebol, nadobudol právoplatnosť, a preto ho odvolací súd v tejto časti nepreskúmal.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v zamietajúcej výrokovej časti II. na tom právnom závere, že úrok dojednaný medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol pre jeho neprimeranú výšku dohodnutý v rozpore s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka a teda v danej časti posúdil zmluvu ako neplatnú, čo má za následok, že zmluva neobsahovala dohodu o výške úrokov spotrebiteľského úveru z dôvodu ktorého mal za to, že je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu mal žalobca (predtým právny predchodca žalobca) nárok len na vrátenie istiny, súd platby žalovanej započítal len na istinu a v časti, v ktorej nárok po odpočítaní platieb žalovanej započítaných na istinu prevyšoval zvyšnú časť nesplatených istiny poskytnutého úveru, žalobu zamietol.

7. Žalobca vo svojom odvolaní uplatnil odvolacie dôvody spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci zo strany súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), keď tento nesprávne právne posúdil výšku úrokovej sadzby, ktorá je podľa žalobcu v súlade s ustanoveniami právnych predpisov a bez rozporu s dobrými mravmi.

8. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

9. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie síce správne konštatoval, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a správne tiež podrobil zmluvu kontrole z hľadiska preskúmania jej zákonných náležitostí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch (jeho § 9 a s ním prípadne súvisiacich následkov podľa § 11) i kontrole z hľadiska prípadných neplatných ustanovení, či neprijateľných úverových podmienok v súvislosti s čím opodstatnene porovnal v zmluve dojednanú úrokovú mieru s úrokovými sadzbami na finančnom trhu v čase uzavretia zmluvy. Nesprávne ale vyhodnotil, že ustanovenie uzavretej zmluvy o výške dojednaných úrokov na úrovni 19,90 % ročne je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka kvôli tomu, že obvyklá výška úrokov pri porovnateľných úveroch bola v relevantnom období podľa údajov NBS na úrovni 7,89 % ročne.

10. Dotknutá zmluva o spotrebiteľskom úvere datovaná dňom 15.08.2016 obsahuje všetky potrebné náležitosti určené ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré súd prvej inštancie citoval, hoc ho v konečnom dôsledku za rozhodujúce nepovažoval. Teda aj úroková sadzba ako náležitosť vyžadovaná ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch bola riadne v zmluve uvedená a bola definovaná ako fixná, s hodnotou na úrovni 19,90 % ročne. Úroková miera ako stranami dohodnutá cena za poskytnutie peňazí je potom parametrom, od ktorého sa odvíjajú ďalšie údaje (RPMN, celkové náklady, atď.).

11. Odvolací súd považuje za správnu argumentáciu žalobcu v odvolaní, že nebolo možné vyvodit' záver o rozpornosti úrokovej miery s dobrými mravmi, ak celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu je treba posudzovať primeranosť výšky úrokovej miery v zmluvách o spotrebiteľských úveroch podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Pokiaľ súd prvej inštancie úrokovú mieru v zmluve v medziach tohto ustanovenia nezhodnotil a hodnotil ju iba z hľadiska dobrých mravov, vec nesprávne právne posúdil, keď aplikoval výlučne všeobecnú právnu normu a nie špeciálnu, výslovne upravujúcu najvyššiu prípustnú výšku odplaty za spotrebiteľské úvery.

12. Správne mal súd prvej inštancie na vec aplikovať ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 15.08.2016 a nemusel by sa v takom prípade vôbec zaoberať tým, či v zmluve dojednané úroky sú alebo nie sú súladné s dobrými mravmi. Pokiaľ súd považoval výšku úrokov za rozpornú s dobrými mravmi a tým dané zmluvné ustanovenie za absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, odvolací súd zdôrazňuje, že jednak neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie pravidlom a jednak neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi treba chápať ako krajný prostriedok, t. j. sankcionovať právny úkon absolútnou neplatnosťou kvôli rozporu s dobrými mravmi možno len vtedy, ak neodporuje zákonu. Ak je totiž určitá situácia zákonom upravená, nemožno takúto právnu úpravu ponechať bez povšimnutia, a ak je potom právny úkon v súlade s touto právnou úpravou, nemôže byť z toho istého dôvodu rozporný s dobrými mravmi. V tomto prípade je prípustná výška odplaty (a aj úroku ako jej súčasť) regulovaná spomínaným zákonným ustanovením, a preto skúmanie jej súladu s dobrými mravmi zo strany súdu prvej inštancie nebolo namieste.

13. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

14. Ustanovenie § 1a ods. 1 v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. stanovuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere. Pri tomto prepočte je smerodajná priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade bola táto priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov zverejnená k 30.06.2016 a bola uvedená aj v zmluve vo výške 16,57 % (nie 12,52 % ako nesprávne uvádzal žalobca v odvolaní, hoc ani pri dvojnásobku tejto hodnoty by odplata dojednaná v zmluve nedosahovala jej dvojnásobok a bola by tiež v súlade so zákonom). Dvojnásobok tejto hodnoty je 33,14 % a vo vzťahu k okolnostiam tejto veci tak odvolací súd konštatuje, že v danom prípade odplata dotknutej zmluvy 19,90 % bola nižšia ako maximálna výška odplaty stanovená právnymi predpismi (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 1a citovaného nariadenia vlády). Zmluvné ustanovenie o úroku (jeho výške) za poskytnutie úveru preto neodporuje právnej úprave účinnej ku dňu 15.08.2016, ktorá bola v tom čase obsiahnutá v ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 a 4 a § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a preto sa nejedná o neplatné zmluvné ustanovenie.

15. Pokiaľ teda odplata neprevyšuje právnymi predpismi stanovenú maximálnu výšku odplaty, nemôže byť takto dojednaná odplata v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti tiež odvolací súd dáva do pozornosti, že občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne sa na svojom zasadnutí dňa 07.10.2021 zhodlo na tom, že pri rozhodovaní o priznaní úrokov z úveru je potrebné skúmať, či dojednaná výška úrokov zodpovedá obmedzeniam podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom treba vychádzať z priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenej Ministerstvom financií SR.

16. Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné tiež uviesť, že pokiaľ súd prvej inštancie porovnával z hľadiska dobrých mravov úrokovú mieru v zmluve s bankovými úrokovými sadzbami, tak ani z tohto hľadiska nepovažuje odvolací súd úrokovú mieru vo výške 19,90 % ročne za takú, ktorá by podstatne prevyšovala odplatu na finančnom trhu vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávacom prípade sa jednalo o úver bez zabezpečenia vo výške 5 000,- eur splatný v horizonte 5 rokov (v 60 splátkach po 127,74 eur) poskytovaný žalovanej iba s príjmom z podnikania za predchádzajúci rok pri nulovom základe dane. Podľa odvolacieho súdu išlo o pomerne rizikový úver, čo sa aj prejavilo v jeho „delikvencii“, pretože žalovaná sa už pri prvej splátke dostala do omeškania a napokon uhradil iba štyri splátky, čo predstavuje iba niečo málo cez 10 % istiny úveru. Za týchto okolností nepovažuje odvolací súd za neprimeranú úrokovú sadzbu 19,90 % ročne, ktorá iba o niečo prevyšovala dvojnásobok úrokovej sadzby pri úveroch splatných od 1 do 5 rokov (podľa zistení súdu prvej inštancie 7,89 %). Odvolací súd teda ani z tohto pohľadu nepovažuje výšku dojednaného úroku za závažné vybočenie zo všeobecne spoločensky akceptovaných zásad správania sa (ako sú takýmto spôsobom definované v právnej teórii dobré mravy), resp. že by išlo o všeobecne netolerateľné dojednanie z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich princípov mravnosti ľudských vzťahov, v dôsledku čoho by bolo nutné považovať ustanovenie zmluvy o výške úrokov za neplatné ako to konštatoval súd prvej inštancie.

17. Odvolací súd následne nezistiac ani iný dôvod, ktorý by mal zakladať neplatnosť právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že vzhľadom na nespornosť toho, že žalovaná mala po predčasnom zosplatnení úveru uhradiť ešte sumu 5 082,72 eur, bola žaloba žalobcu dôvodnou aj ohľadne sumy 593,68 eur (keď suma 4 489,04 eur už bola žalobcovi prisúdená I. výrokom napadnutého rozsudku), a preto bolo potrebné zmeniť napadnutý rozsudok v II. výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti.

18. Nakoľko bolo napokon nesporným aj to, že sa žalovaná dostala do omeškania so zaplatením sumy 593,68 eur dňom 28.04.2017, od tohto dňa žalobcovi vzniklo právo na úroky z omeškania. O úroku z omeškania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády

č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013. Podľa tohto znenia je výška úrokov z omeškania o 5 % vyššia ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovaná sa dňom 28.04.2017 dostala do omeškania s úhradou zvyšku úveru, ku ktorému dňu základná úroková sadzba ECB mala hodnotu 0 % ročne, a preto odo dňa 28.04.2017 až do zaplatenia má žalobca právo na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 593,68 eur.

19. Odvolací súd vzhľadom na záver uvedený vyššie preto zmenil podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej výrokovej časti II. tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 593,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 593,68 eur od 28.04.2017 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

20. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Nakoľko bolo žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie (sčasti okresným a vo zvyšku odvolacím súdom), bol žalobca plne úspešným voči žalovanej, a preto mu odvolací súd s použitím ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanej náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).